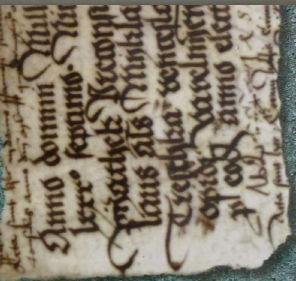

*Lubelską metodą wydawania
Średniowiecznych Źródeł
historycznych*

**Zapisy sesji sądowych w Hrubieszowie z lat 1429-1470,
oprac. G. Jawor, M. Kołacz-Chmiel, A. Sochacka, przy
współudziale W. Bukowskiego**

**KSIĘGI SADOWE
MIASTA WAWOLNICY
Z LAT 1476-1500**

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE

KSIĘGI WÓJTOWSKO-LAWNICZE
MIASTA LUBLINA
Z XV WIEKU

FONTES LUBLINENSIS

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE
INSTYTUT HISTORII UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

KSIĘGA SĄDOWA
PODLUBELSKIEJ WSI
KONOPNICY
1521-1555

FONTES LUBLINENSIS
III

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE
INSTYTUT HISTORII UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

KSIĘGA SĄDOWA
MIASTA WAWOLNICY
W ZIEMI LUBELSKIEJ
1481-1559

1481-1559

FONTES LUBLINENSIS
II

- **Księgi sądowe miasta Wąwolnicy z lat 1476-1500, oprac. G. Jawor, A. Sochacka, Lublin 1998, ss. 281**
- **Księga sądowa miasta Kamionki w ziemi lubelskiej 1481-1559, oprac. G. Jawor, A. Sochacka, Lublin 2009, ss. 331**
- **Księga sądowa podlubelskiej wsi Konopnicy, oprac. G. Jawor, M. Kołacz-Chmiel, Lublin 2009, ss. 145**
- **Księgi wójtowsko-ławnicze miasta Lublina z XV wieku, oprac. G. Jawor, M. Kołacz-Chmiel, A. Sochacka, Lublin 2012, ss. 623**
- **Zapisy sesji sądowych w Hrubieszowie z lat 1429-1470, oprac. G. Jawor, M. Kołacz-Chmiel, A. Sochacka, W. Bukowski, Lublin 2023, ss. 301.**

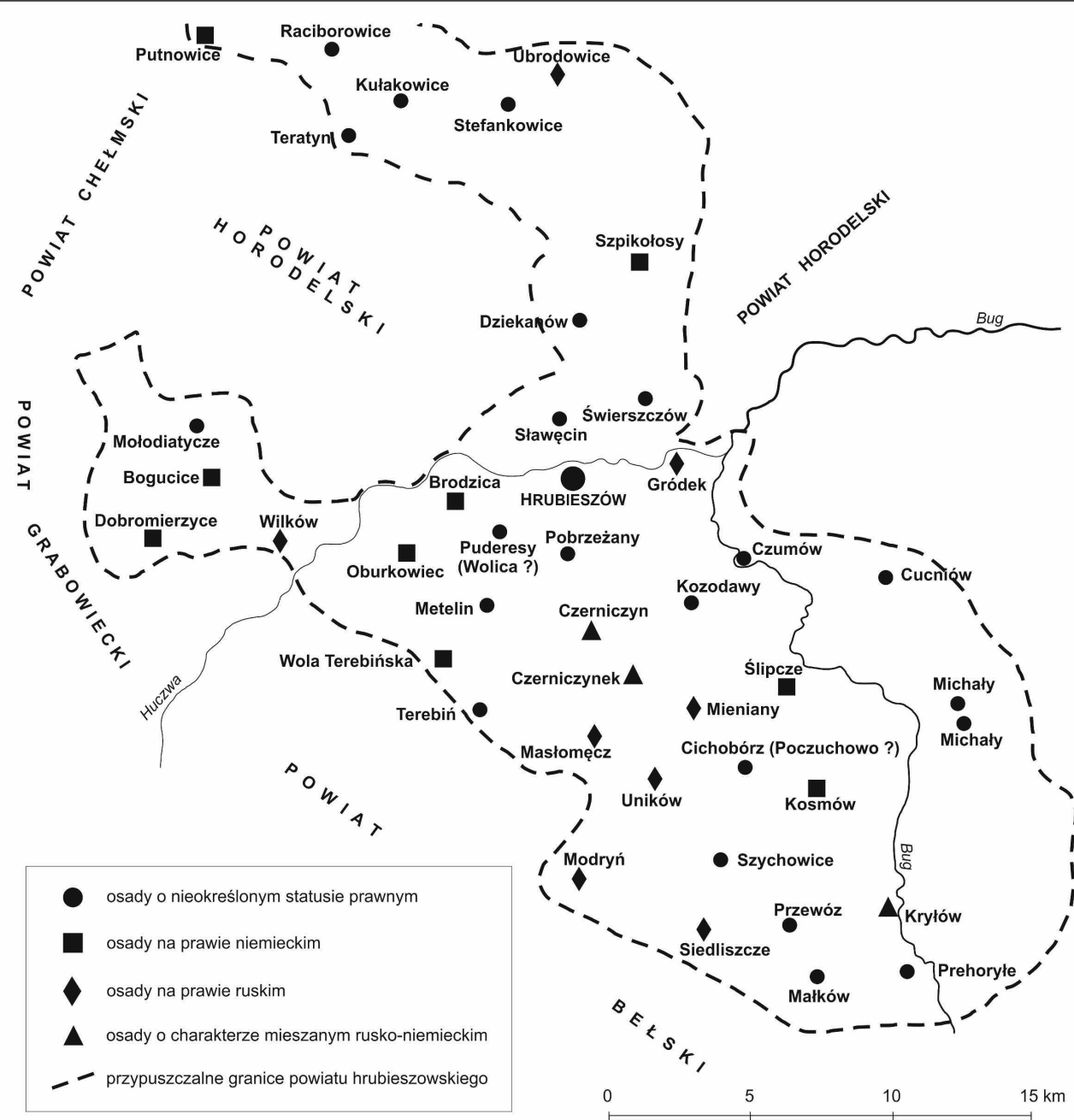
INSTYTUT HISTORII UNIwersYTETU MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ
ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE

ZAPISY
SESJI SĄDOWYCH
W HRUBIESZOWIE
Z LAT 1429-1470

FONTES LUBLINENSES
XI

Wydawnictwo DiG

Osadnictwo powiatu hrubieszowskiego w XV wieku

**Okladka księgi
ziemskiej chełmskiej
(hrubieszowskiej),
seria zapisy,
sygnatura 1**

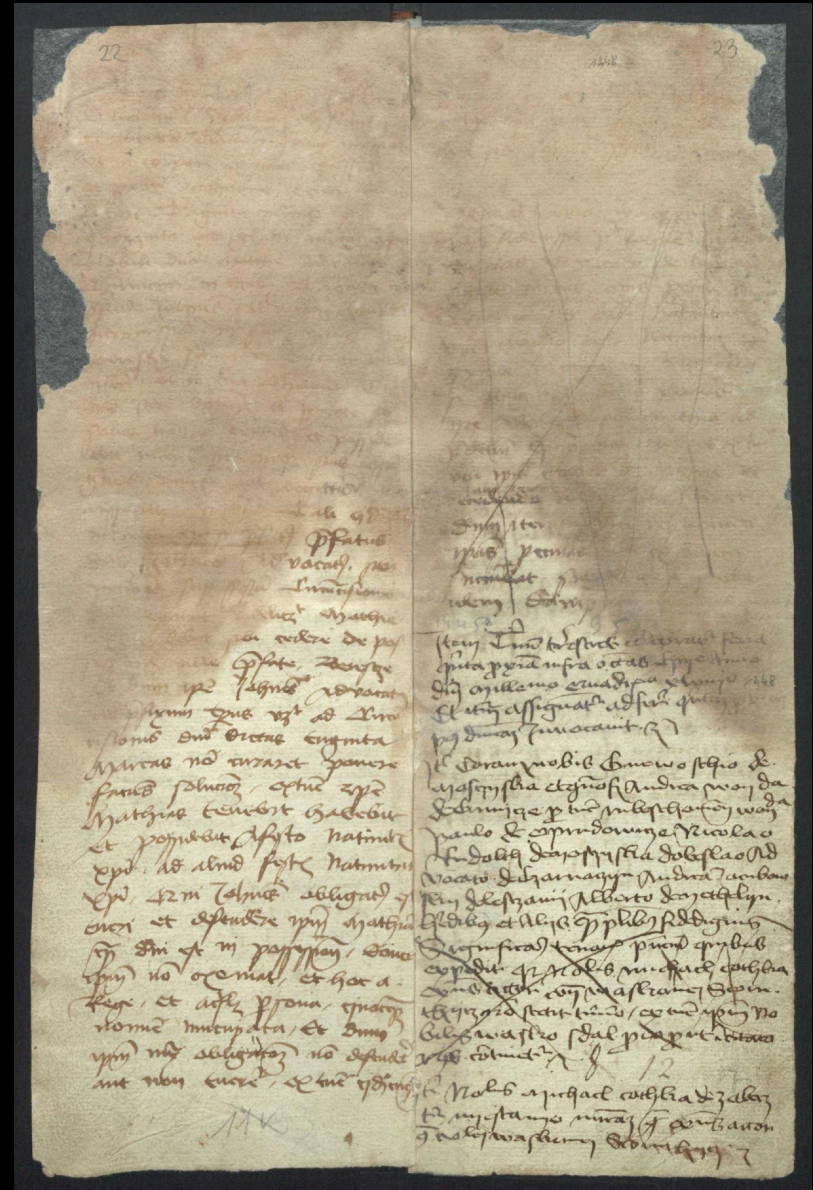
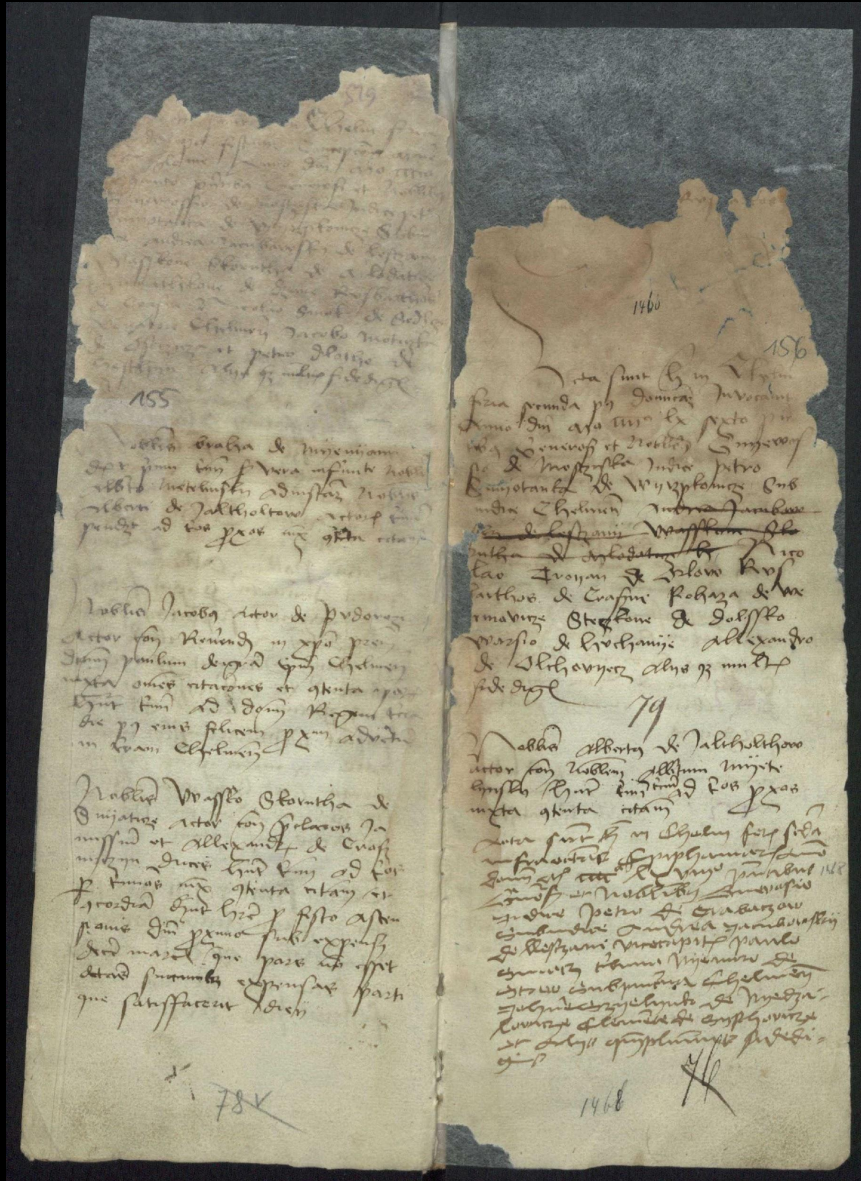

Uszkodzenia tekstu

s. 155-156

k. 22-23

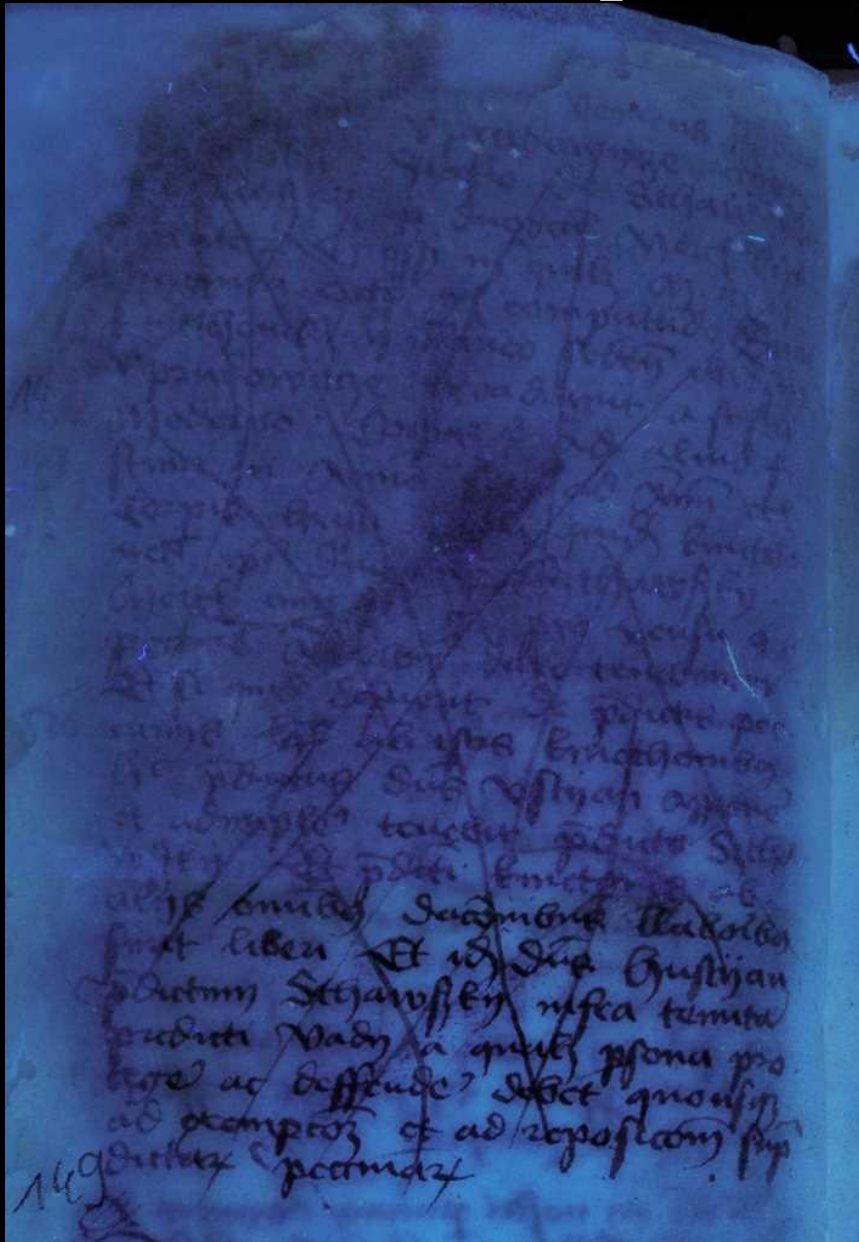

Odczyt zapiski z góry strony 149 po podświetleniu promieniami ultrafioletowymi

453. ZCH 1-z, s. 149

Ustian z Ubrodowic zastawił za 12 grzywien Stankowi ze Stawu dwóch kmieci osadzonych na łanie w Ubrodowicach, począwszy od najbliższego Bożego Ciała z roku na rok, do (następnego). Kmiecie mają służyć Stawskiemu i dawać corocznie czynsz, a gdyby go zabrakło od kmieci, Ustian ma dopełnić (do należnej sumy). Kmiecie ci są wolni od innych danin i prac. Ustian w czasie dzierżawy ma bronić Stawskiego od (roszczeń) jakiegokolwiek osoby, aż do (jej) wykupu i złożenia wspomnianych pieniędzy.

¶ [Quomodo in nostram presenciam] veniens nobilis [Vstian heres de] Vprudowycze recogno[vit publice quia] nobili Stanko de Sthaw [...^a] duodecim mercis [s] mo[nete] latorum grossorum in quamlibet mercam [s] quadraginta octo grossos computando, duos kmethones in laneo sedentes ibidem in Vprudowycze invadiavit a festo moderno Corporis Christi ad aliud festum in anno [...^b] ad annum eciam Corporis Christi [...^c] quidem kmethones ipsi domino [Stanko] Szthawszky mererunt, cum [^a] censu communis peccunias annuatim dare tenebuntur. Et si quid defuerit de predictis peccuniis, ¶...^c < ¶... > sa^c ab istis kmethonibus, hoc predictus dominus Vstyan apponere et adimplere tenebit predicto Szthawszky. Et predicti kmetones ab aliis omnibus dacionibus, llaboribus sunt liberi. Et idem dominus Hustian predictum Sthawszky infra tenutam predicti vadii a qualibet persona protegere ac deffendere debet quousque ad empcionem et ad reposicionem supradictarum peccuniarum. ¶

Konstrukcja odczytu zapiski.

58. ZCH 1-z, s. 38

Żyd Misan celnik chelmski zobowiązał się spłacić rajcom hrubieszowskim 27 ½ grzywny, z których 7 ½ grz. w dniu Wniebowstąpienia Pańskiego, 10 grz. w dniu Apostołów (Piotra i Pawła lub Rozestania Apostołów) i 10 grz. do święta (Podniesienia) Świętego Krzyża. Za każdy niedotrzymany termin zapłaci tyleż odszkodowania, bez (możliwości odroczenia sprawy) za pomocą przysięgi, czyjejkolwiek protekcji, przeszkody prawnej i pism królewskich.

Zatem rajcy z Hrubieszowa, tj. Ticznar, Szczepan, Mikołaj Oszust i Kuncza zobowiązali się wystawić mu kwitancję na 33 ½ grz., a jeśli aż do święta (Podwyższenia) Świętego Krzyża tego nie uczynią, zapłacą mu tyleż odszkodowania bez wszelkich wyjątków.

[^aM]yssan Iudeus theloneator Chelmensis recogn[ovit] [...^a] [con]sulibus Hrubeschouiensibus in viginti marcis cum m[edia octav]a marca obligari, quarum mediam octavam marcam [ad fest]is Ascensionis Domini proximos [ok. 6 V] |solvere| prefatis consulibus [^asolveri]t et in die Apostolorum [29 VI lub 15 VII] decem, et ad festum Sancte Crucis [14 IX] in autumpno [s] decem marcas prefatis consulibus solvere d[ebet]. Quas si non solverit, extunc pro quolibet termino non solutionis totidem dampni |ad| sine iuramento et proteccio cuiuslibet cancele iuris et litterarum regalium, ipsis civib[us incurret].

Item consules de Hrubeschow, videlicet Ticznar, Szczepan, Nicolaus Oshust et Kuncza super triginta m[arcas] cum media quarta marca quitanciam prefato thelon[ea]tori Missan se astrinxerunt expedire. Qu[am si non] habere et usque ad festum Sancte Crucis in autumpno, extunc Missan succumbent in totidem dampni sine omni exce[ptionis] iuris et proteccione quamlibet quocumque posset excogita[re...^a].

Pierwsze strony indeksu osób i nazw miejscowych oraz indeksu słów i zwrotów polskich

Indeks osób i nazw miejscowych

Hasła indeksu odnoszą się do przydomków, a w przypadku ich braku imion osób występujących w źródle oraz miejscowości, których identyfikację ułatwiają podane kursywą nazwy współczesne. Pod hasłami do miejscowości uwzględniono także wzmianki o występujących w nich obiektach topograficznych oraz podano odsyłacze do osób związanych z tymi osadami. Liczby w indeksie oznaczają numery zapisek.

A	- notarius Petri de Szczekoczyno XXXVI	464, 470, 474, 478, vir Katherine filie Allexandri Prochnyczszky 301, 304
Abathulina (Bathulina) 10, 15, 27 mater Iwani 16, 26	Alexander	- de Modryn, olim, frater Jo- hanni, vir Katherine 263
Abboclorz Paulus 68	- de Crupe, filius Derslai 106	- de Sprowa, palatinus Rusie XLV, XLVII
Abraham woyewoda Chel- mensis VIII	- de Dub 390, 392, 393, 396, 397, 399, 403, 428, 429, 446, frater Janussius de Dub 404, 454 de Craszny- czyn A4	- de Wrowsko 466, 467 - de Wyszokie 288
Albertus 53, 283	- de Huschyna XXXVII, LI, 92	- de Zabithow 403 - frater Rusz Bartossi 249
- de Comorow 190, 197	- de Olchowyecz A5	- m a r s c h a l k u s domini Hriczkonis VIII
- Jatholtow CII, 462, A2, A6	- de Sennicza, woyewoda Hrubeschowiensis	- procurator Slabosy de Jaroslaw 56
- de Letyczow 211	- de Wyrpkouicze VIII	<i>Andrzejów</i> , wieś położona 32,5 km na NW od Chel- ma v. Andrzeow
- de Methelyn (Mythey- lynsky) XII, XIX, XXXII, XXXIV, XLIII, LX, LXI, LXVII, LXXXI, LXXXII, LXXXIII, LXXXVIII, XCII, XCIII, CI, 99, 109, 139, 191, 293, 297, 398, 419, 455, 457, 462, 464, A2, A6 socer 298 pater Dorothee uxoris Petri advocati Hrubescho- wiensis 299, pater Halene uxoris Sigismundi de Olchowecz 368	- mater Steczkonis de Czernecz	<i>Andrzeow (Andrzejów) v. Chny- mowicz Fedor</i>
- de Myrzyce 91	- olim, frater Rudnyczsky Stephani	Anna 77 v. Nyastasia
- de Zychlin, prepositus Ka- lisiensis, vicecancellarius Regni Polonie XCVII	Andreas (Andrusko, Andruszko)	- de Dwyepoltycze, olim Samyczyna
	- de Crinycze, woyewoda Hrubeschowiensis XX, XXXVI, 109	- filia Clowekowe Anne de Mynyani
	- de Dzane XXXIV	- olim uxor Micula de Przewaly, filiastri Matheczszky Yvan 52
	- de Hansko X, 55, 280	
	- de Matecz LXVII, LXVIII, LXIX, LXXXVI, XCIII, CII, 408, 409, 416, 457,	

Indeks słów i zwrotów polskich

Hasła zawarte w indeksie zostały podane w oryginalnej pisowni występującej w źródle. Liczby odsyłają do numerów zapisek.

B	K	odsztąpył 448
blotho 420	kaleka 202	ostrow (ostrowy, ostrowny) 91, 110, 162, 240, 257, 263, 395
brzyk 231	kv dokazanyv 318	oszadzi 132
C	L	P
cazczmarsz 232	lowyl 251	po drogą 420
charthry 431		po odcasze 266
chmelnky 121	M	podlye 431
cunicza 387, 395	marschalkow VIII	polowycza dworzyską 479
cządzacz (cządzaly) 154, 160	N	poltrzcza dworzysza 332
D	na dowoth 274	pomoczne 11, 28
dambrowy 387, 395	nadvorny rok 361	pooral 455
danyia (danye) 106, 244	nagorni 278	popory 244
dawnoscz 251	namyoth 460	posagu dlya 349
dwa czolny 434	nekupenye 172	poszag (possagy) 136, 166, 301
dwa polczya 435	nye szdal 300	powod 310
dworzysko (dwarzysko, dwrysko, dworzysze) 92, 184, 232, 247, 263, 388, 421, 451, 452, 479	nyeoszadli 469	powodsw 132
dyak 73, 74	nyestane (nestanye, nyestanyu, nyestauyene, w nestanye, nestanyv) 60, 64, 65, 66, 70, 109, 167, 265, 325, 390, 392, 393	pozegl gayum 432
G	nyewodnye 244, 245	pozywa 302
gay 121	O	przecopal 120
gezorem 419	o doyechanye granicz (o doge- chanye) 319, 325, 326	przczywko 150
gyaszmi 387	obyą gego brzegw 251	przperze 161
gystych pyenyadzy 133	oczimovy 255	przes roky na roky (od rokov do rochow, przesch roky do rokov) 308, 310, 327, 337, 399, 403
gyszczyna 153, 154	odduch 395	przydalo 154
J	ode tsczey swei 387, 395	przczywy 244
jednac 430		przypowyczyal szye (przypowe- dala syye) 173, 239, 307,